

Valstybinio audito ataskaitos santrauka

LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMAS IŠLAIKANT IR VYSTANT KARINIŲ VIENETŲ PAJĖGUMUS

2016 m. spalio 24 d. Nr. VA-P-40-4-20

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

SAVOKOS

Eksperimentinė plėtra – moksliniais tyrimais ir praktine patirtimi sukauptu pažinimu grindžiama sisteminga veikla, kurios tikslas – kurti naujas medžiagas, produktus ir įrenginius, diegti naujus procesus, sistemas ir paslaugas arba iš esmės tobulinti jau sukurtus ar įdiegtus, taip pat kurti, diegti arba iš esmės tobulinti moksliniais tyrimais ir praktine patirtimi sukauptu pažinimu grindžiamus žmogaus, kultūros ir visuomenės problemų sprendinius¹.

Karinis vienetas – bendrą užduotį turintis patvirtintos struktūros Lietuvos kariuomenės vienetas, įskaitant aktyviojo rezervo karinius vienetus ir parengtojo rezervo karinius vienetus².

Lietuvos kariuomenė – pagrindinė krašto apsaugos sistemos dalis, sauganti valstybės suverenitetą, jos teritorijos ir oro erdvės neliečiamybę, ginklu ginanti valstybę nuo agresijos ar kitokio ginkluoto užpuolimo, vykdanči karines užduotis pagal Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus³.

Nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba – nepertraukiama, privalomoji pradinė karo tarnyba, kurią atlikdamas karo prievolinkas įgyja pagrindinį karinį parengtumą, pasirengia veikti karinio vieneto sudėtyje⁴.

Pajėgumas – gebėjimas pasiekti norimą efektą/rezultatą/tikslą (įvykdyti užduotį) tam tikroje (nustatytoje) erdvėje (aplinkoje) nurodytu laiku ir išlaikyti jį pagal nustatytus standartus ir sąlygas derinant priemones ir veiklos rūšis⁵.

Profesinė karo tarnyba – Lietuvos Respublikos piliečio pagal profesinės karo tarnybos sutartį savanoriškai įsipareigota ir teisės aktų nustatytais sąlygomis bei tvarka atliekama nuolatinė karo tarnyba kariuomenėje ar kitose krašto apsaugos sistemos institucijose, kitose valstybės, užsienio valstybių ar tarptautinėse institucijose⁶.

Strateginės (neliečiamos) atsargos – rezerve turimos ir paruoštos naudoti materialinės vertybės⁷.

---

¹ Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, 2009-04-30 Nr. XI-242, 4 str. 8 d.

² Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas, 1998-05-05 Nr. VIII-723, 2 str. 12 d.

³ Ten. pat., 2 str. 20 p.

⁴ Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymas, 1996-10-22 Nr. I-1593, 2 str. 14 d.

⁵ Lietuvos kariuomenės vado 2011-03-10 įsakymu Nr. V-230 patvirtinta Lietuvos karinių pajėgų operacinė doktrina.

⁶ Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas, 1998-05-05 Nr. VIII-723 2 str. 26 d.

⁷ Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2009-06-09 įsakymu Nr. VR-20RN patvirtintas Atsargų planavimo ir sudarymo krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašas, 4.2 p.

SANTRAUKA

Pagrindiniai Lietuvos nacionalinio saugumo interesai yra Lietuvos Respublikos suverenumas, teritorijos vientisumas, regioninis ir globalinis stabilumas, taika ir gerovė valstybėje⁸. Šiuos interesus užtikrinti padeda krašto apsaugos sistema, kurios dalimi yra Lietuvos kariuomenės kariniai vienetai.

Vykdam 2014 metų Lietuvos politinių partijų susitarimą, kuriuo siekiama, kad 2020 metais krašto apsaugai skiriamos lėšos pasiektų 2 proc. šalies bendrojo vidaus produkto, 2015 metais krašto apsaugos sistemai skirti ir panaudoti 116 mln. Eur didesni valstybės biudžeto asignavimai, nei 2014 metais. Taip pat, įvertinus pasikeitusią geopolitinę situaciją, nuo 2015 metų Lietuvoje grąžinta nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba.

Siekdami įvertinti, ar 2015 metais padidėjusių valstybės biudžeto asignavimų, skirtų karinių vienetų pajėgumų išlaikymui ir vystymui, panaudojimas atitiko teisės aktų nuostatas ir reikalavimus, auditą įtraukėme į Valstybinio audito programą⁹. Šio audito tikslas – įvertinti lėšų ir turto naudojimo teisėtumą išlaikant ir vystant karinių vienetų pajėgumus.

Įvertinę audito metu surinktus įrodymus, teikiame valstybinio audito išvadas ir rekomendacijas, kurias įgyvendinus, krašto apsaugos sistemoje būtų užtikrintas efektyvus valstybės biudžeto lėšų naudojimas įgyvendinant mokslo tiriamųjų darbų ir eksperimentinės plėtros projektus.

IŠVADOS

Lietuvos kariuomenę sudarančiuose kariniuose vienetuose ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijoje 2015 metais valstybės biudžeto asignavimai naudoti pagal teisės aktus, turtas valdytas, naudotas ir disponuota juo remiantis viešosios teisės principais, išskyrus kai kuriuos trūkumus:

- mokslo tiriamųjų darbų ir eksperimentinės plėtros projektai 2015 metais įgyvendinti neužtikrinus efektyvaus valstybės biudžeto lėšų panaudojimo, nes nebuvo patvirtintos mokslinės plėtros krašto apsaugos sistemoje prioritinės sritys, sprendimai dėl projektų finansavimo priimti ne Krašto apsaugos ministerijos, tinkamai nekontroliuotas projektams skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimas, nesudarytos bendradarbiavimo sutartys su institucijomis, prisidedančiomis prie projektų įgyvendinimo, strateginiame veiklos plane pasirinkti vertinimo kriterijai, neleidžiantys įvertinti, ar, įgyvendinant mokslo tiriamųjų darbų ir eksperimentinės plėtros projektus, efektyviai naudojami ištekliai;
- karo prievolę administruojančios institucijos, vykdydamos šaukimą į nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, nepasinaudojo visomis galimomis teisinėmis priemonėmis ir neužtikrino, kad asmenys, gavę šaukimus, įvykdytų teisės aktuose nurodytas prievoles.

---

⁸ Lietuvos kariuomenės vado 2010-03-10 įsakymu Nr. V-193 patvirtinta Lietuvos karinė doktrina.

⁹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2016-01-04 įsakymu Nr. V-1 patvirtintas Valstybės kontrolės 2016 metų veiklos planas.

REKOMENDACIJOS

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai

Siekiant užtikrinti, kad būtų finansuojami labiausiai krašto apsaugos sistemos poreikius atitinkantys mokslo tiriamųjų darbų ir eksperimentinės plėtros projektai, užtikrinti, kad sprendimus dėl projektų finansavimo priimtų Krašto apsaugos ministerija, kontroliuoti projektams skiriamų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą, sudaryti bendradarbiavimo sutartis su institucijomis, dalyvaujančiomis projektų įgyvendinime, strateginiame veiklos plane nustatyti vertinimo kriterijus, leidžiančius įvertinti mokslo tiriamųjų darbų ir eksperimentinės plėtros srityje pasiektus rezultatus.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti šios ataskaitos 1 priede „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“.

Atsižvelgę į tai, kad audito metu Lietuvos Respublikos Seime įregistruotas Karo prievolės įstatymo pakeitimo projektas, kuriuo siekiama tobulinti šaukimo procedūrų vykdymo tvarką, modernizuoti šaukimo sistemą, ir įsteigtas naujas Lietuvos kariuomenės padalinys, atsakingas už karo prievolės administravimą, toliau stebėsime karo prievolę administruojančių institucijų veiksmus, organizuojant ir vykdant šaukimus į nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą.